

Alta kommune

Postboks 1403
9506 ALTA

Samediggi
Aylvovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

Telefuvona +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@sametinget.no

Apringsstider
Mandag - Fredag
08:00 - 15:30

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Elina Hakala, +47 78 47 40 24
elina.hakala@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.
20916/14 sak:13/19-46/AFWE

MIN ČUJ./VÁR REF.
14/5926 - 3
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIVI/DATO
01.12.2014

Uttalelse til kommuneplanen samfunnsdel for Alta kommune

Vi viser til deres brev datert 13.10.2014 angående høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel for Alta kommune. Vi viser også til vårt innspill til planprogram av 8.1.2013.

Sametinget er av den oppfatning av kommuneplanens samfunnsdel for Alta kommune er resultat av en bred medvirkningsprosess med involvering av både befolkning av politisk nivå. Sametinget mener det er positivt at samiske hensyn er omtalt både under eget tekstkapittel og at det er et tema under flere av strategiene under satsingsområdene.

Kunnskap og kompetanse

Punkt 3 i målsettingene slår fast at barnehager i Alta kommune skal være gode arenaer for læring, forebygging og allsidig aktivitet. Sametinget mener at samiske barn og unge skal ha trygge oppvekstvilkår, slik at den kommende generasjon får en trygg og stødig samisk identitet. Samiske barn og unge skal oppleve gjenkjenning av sin samiske bakgrunn gjennom ulike tjenestetilbud innen språk, kultur, helse og fritidstilbud i kommunen de bor i.

Barn og unge har rett til god helse, både psykisk og fysisk. Barndommens helse er avgjørende for helsen i voksen alder, og psykisk og fysisk helse henger sammen. Sametinget viser til *Mangfold og likeverd - regjeringens handlingsplan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkning i Norge* (Helse- og omsorgsdepartementet), og særlig kapittel 3 Samisk perspektiv på ulike tjenestefelt. Kapitlet 3.1 omhandler forebyggende helsearbeid for barn og unge. Det kan ha avgjørende betydning at barn og unge fanges opp av tjenestene og blir møtt med kunnskap om egen bakgrunn. Slik kan man hindre alvorlige problemer å utvikle seg.

Punkt 5 omhandler opplæring i samisk språk i Alta. Sametinget er fornøyd at Alta kommune vil sikre språkopplæring i samisk språk, at kommunen vil videreutvikle Alta samiske språksenter - Áltá sámii giellaguovddaš, vil arbeide for kunnskapsutvikling om samiske forhold og ser viktigheten i økt bruk av samisk språk.

Næringsutvikling og nyskaping

I punkt 6 fastslås det at Alta kommune har som mål å ha en økt verdiskaping og sysselsetting for alle i et mangfold av næringer. Sametinget er fornøyd med de tilhørende strategier. Det er positivt at Alta kommune ønsker å jobbe for økt verdiskaping også i tradisjonelle næringer som landbruk, reindrift og fiskeri. En forutsigbar arealforvaltning med gode planprosesser gir gode rammer for sameksistens av ulike næringer.

Trivsel og livskvalitet

Punkt 12 i målsettingene omhandler folkehelse i Alta kommune. Sametinget minner kommunen på om at i forskriften til folkehelseloven er det nedfelt at i kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes. Vi viser også til merknader til folkehelselovens bestemmelser § 5.

Til § 5 Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen:

Oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer skal så langt det lar seg gjøre speile fordeling av helse i befolkningen, jf. definisjonen av folkehelse i § 3 bokstav a.

[...] For eksempel vil det i kommuner med samisk befolkning være behov for å finne ut om det er spesielle utfordringer både når det gjelder helse og påvirkningsfaktorer i denne gruppen

I punkt 13 stadfester kommunen at "Alta vil ha gode og effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet." Helse og omsorgstjenesten i kommunene reguleres av Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. I § 3-10 4.ledd fremgår det at kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, skal i sørge for at samiske pasienters eller brukeres behov for tilrettelagte tjenester blir vektlagt ved utforming av tjenesten. Lovens proposisjon sier i tillegg at kommuner som ikke hører under det samiske forvaltningsområdet, men som har samisk befolkning, skal kommunene likevel sørge for at representanter for samiske brukere og pasienter blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste. Sametinget ber om at Alta kommunen ved utforming av tjenestene undersøker om valgte strategier og løsninger også gir et godt tilbud til samiske pasienter og brukere, eller om det er nødvendig med særskilte grep for å gi et godt tjenestetilbud.

Attraktiv regionsenter i utvikling

Sametinget mener det er positiv at Alta kommune er bevisst over og stolt av kulturminner i kommunen, jf målsetting 16., strategi e. I følge Riksantikvarens veileder til Plan- og bygningsloven er plan- og bygningsloven (PBL) "det viktigste verktøyet for å kunne ta vare på mangfoldet av kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Som planmyndighet får derfor kommunen en sentral rolle i forvaltningen av denne delen av kulturarven som også er en viktig ressurs for kommunens arbeid med god og bærekraftig samfunnsutvikling". Som et verktøy for ivaretagelse av kulturminnene og kulturmiljøene i Alta har vi innspillet til planprogram oppfordret kommunen å lage en egen plan for kulturminner. En kulturminneplan vil gi kommunen bedre muligheter å ivareta kulturminneverdiene i kommunen.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajođiheadđi/fagleder

Elina Hakala
ráđđeaddi/rådgiver